

Sygn. akt III KK 14/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

w sprawie H. Z.

skazanej z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 28 lutego 2017 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na korzyść skazanej

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 16 czerwca 2015 r., sygn. akt IV K (...),

**1) uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej
rozstrzygnięcia zawartego w pkt III wyroku, w odniesieniu do
obowiązku naprawienia szkody w kwocie 174.782,27 zł na rzecz
P. Spółka z o.o. z siedzibą w M.;**

**2) obciąża Skarb Państwa wydatkami za postępowanie
kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 czerwca 2015 r., sygn. akt IV K (...) Sąd Okręgowy w G.

- po uwzględnieniu złożonego przez prokuratora w trybie art. 335 k.p.k. wniosku - uznał H. Z. winną tego, że w okresie od 25 czerwca 2013 r. do 25 października 2013 r. w G., działając wspólnie i w porozumieniu z M. Z. oraz innymi nieustalonymi osobami, ze z góry powziętym zamiarem, w krótkich odstępach czasu, założyła działalność gospodarczą Przedsiębiorstwo Handlowe E., a następnie działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej:

- w okresie od 04 lipca 2013 r. do 17 października 2013 r. doprowadziła P. Sp. o.o. z siedzibą w M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pelletu ze słomy w ilości 442,1 tony o łącznej wartości 174.782,27 zł poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy sprzedaży pelletu w ten sposób, że zamówiła pellet w P. Sp. z o.o. z poleceniem jego bezpośredniej dostawy do elektrociepłowni D. S.A., a następnie sprzedała go po cenie niższej niż cena zakupu W. Sp. z o.o., która to spółka sprzedała pellet elektrociepłowni D. S.A., po czym mimo otrzymania od W. Sp. z o.o. zapłaty za pellet nie dokonała za niego zapłaty P. Sp. z o.o.,

- w okresie od 17 października 2013 r. do dnia 25 października 2013 r. doprowadziła A. Sp. z o.o. z siedzibą w K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pelletu ze słomy w ilości 402,6 tony o łącznej wartości 158.903,84 zł, poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru wywiązania się z zawartej umowy sprzedaży pelletu w ten sposób, że zamówiła pellet w A. Sp. z o.o. z poleceniem, jego bezpośredniej dostawy do elektrociepłowni D. S.A. oraz elektrowni T. w B., a następnie sprzedała go w części W. Sp. z o.o., która to spółka sprzedała pellet elektrociepłowni D. S.A. oraz w części A. Sp. z o.o., która to sprzedała pellet do elektrowni T., po czym mimo otrzymania od W. Sp. z o.o. i A. Sp. z o.o. zapłaty za pellet nie dokonała za niego zapłaty do A. Sp. z o.o., tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 294 § 1 kk skazał ją na karę 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 5 lat. Nadto na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżoną do naprawienia szkody w kwocie 174.782,27 zł na rzecz P. Sp. z o.o. oraz 158.903,84 zł na rzecz A. Sp. z o.o. solidarnie z pozostałymi współsprawcami.

Wyrok ten nie został zaskarżony.

W dniu 13 stycznia 2017 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, który zaskarżył, wskazany powyżej, wyrok na korzyść skazanej w części dotyczącej nałożenia na nią obowiązku naprawienia szkody w kwocie 174.782,27 zł na rzecz P. Sp. z o.o. w M.. Wyrokowi temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o skazanie H. Z. bez przeprowadzenia rozprawy i wydanie wyroku zgodnego z wnioskiem w zakresie proponowanego obowiązku naprawienia szkody także na rzecz P. Sp. z o.o., pomimo, iż był on w tej części sprzeczny z wymogami prawa, bowiem o roszczeniu wynikającym z popełnionego przez skazaną przestępstwa na szkodę wskazanego pokrzywdzonego prawomocnie orzekł już wcześniej sąd cywilny, w konsekwencji czego doszło do rażącego naruszenia przepisu prawa procesowego - art. 415 § 5 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396) i wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło rozpoznać ją w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że zaskarżony nią wyrok wydano z oczywistą obrazą wskazanych w zarzucie kasacji przepisów.

Stosownie do treści art. 415 § 5 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 396), nawiązki na rzecz pokrzywdzonego, obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę nie orzeka się, jeżeli roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania albo o roszczeniu tym prawomocnie orzeczono. Tymczasem z załączonych akt sprawy cywilnej wynika, że w dniu 27 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy w B., w sprawie o sygn. VIII GNc (...), w postępowaniu upominawczym, wydał nakaz zapłaty przez H. Z. kwoty 174.782,27 zł z ustawowymi odsetkami na rzecz P. Sp. z o.o. w M. Ze złożonego w tej sprawie pozwu o zapłatę wynika, że podstawą tego roszczenia były

zaciągnięte przez oskarżoną zobowiązanie zapłaty za dostarczony przez wymienioną Spółkę - w wskazanym powyżej okresie - pellet, czyli materiał opałowy. Nakaz zapłaty uprawomocnił się w dniu 15 lutego 2014 r. (k. (...) akt VIII GNc (...)). Postanowieniem z dnia 25 marca 2014 r. Sąd Okręgowy w B. nadał mu, na wniosek wierzyciela, klauzulę wykonalności.

Stąd też, przy tych zaszłościach, nie było podstaw do orzeczenia – w zaskarżonym kasacją wyroku – obowiązku naprawienia szkody przez skazaną na rzecz P. Sp. z o.o.

Nadmienić równocześnie należy, że ta rażąca obraza art. 415 § 5 k.p.k., w brzmieniu obowiązującym przed nowelizacją, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015 r. (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), była następstwem naruszenia przez Sąd Okręgowy w G. przepisów prawa procesowego, to jest art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. Regulacja ta nakłada na sąd orzekający w przedmiocie przewidzianego w artykule 335 k.p.k. wniosku stosowne obowiązki, których to dopiero realizacja zapewnia prawidłowość rozstrzygania w tym trybie. Obarcza bowiem sąd obowiązkiem dokonania kontroli jego poprawności tak merytorycznej, jak i formalnej.

W toku jej przeprowadzenia Sąd ten powinien m.in. sprawdzić, czy rzeczywiście „okoliczności popełnienia przestępstwa (którego ten wniosek dotyczy) nie budzą wątpliwości”, i czy zgłoszone w nim, wspólnie uzgodnione, propozycje co do: kary i środków karnych, znajdują oparcie w obowiązujących przepisach. Nie ulega przecież wątpliwości, że jednym z warunków konsensualnego zakończenia postępowania, w myśl art. 335 § 1 k.p.k., jest zgodność przedstawionej we wniosku propozycji z obowiązującymi przepisami prawa.

Tego ostatniego wymogu – jak to już wykazano – nie spełnił przedmiotowy wniosek.

Tym samym Sąd Okręgowy w G. wydając zaskarżony wyrok, niewątpliwie rażąco uchybił też normie tak art. 335 § 1 k.p.k. w zw. z art. 343 § 7 k.p.k., który to przepis nakazuje, w sytuacji niemożności uwzględnienia złożonego przez prokuratora w trybie art. 335 k.p.k. wniosku, z powodu jego niezgodności z obowiązującym prawem, aby sąd, bądź to wezwał strony do uzgodnienia propozycji konwalidujących to uchybienie, bądź też rozpoznał sprawę na zasadach ogólnych.

Wpływ stwierdzonych uchybień na treść wyroku - w zaskarżonej części - jest oczywisty. W ich wyniku wyrok ten bowiem zawiera rozstrzygnięcie, które nie znajduje podstawy prawnej w obowiązujących przepisach.

Stąd też należało uwzględnić kasację i w - zaskarżonej części - wyrok uchylić.

W zaistniałym układzie procesowym nie było konieczne wydawanie orzeczenia następczego, skoro nie ma w ogóle potrzeby ponownego procedowania w tym przedmiocie, którego uchylone rozstrzygnięcie dotyczyło.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak wyżej.

Orzeczenie o wydatkach uzasadnia treść art. 638 k.p.k.

r.g.